

LL

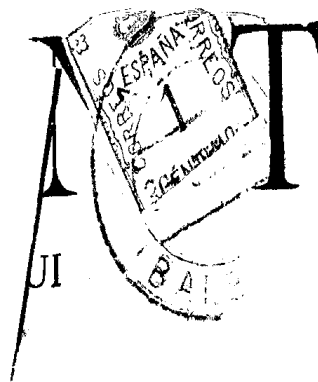
LLEVANT ARTA

D. Antonio Alomar

SOL 22

PALMA

DECEINARI

Any XIII Núm. 467
ARTA 30 de Juny de 1929

DEU I PATRIA

PREUS
Artà i co marca un any 4 pts.
A fora id 6 »
Extranger id 10 »

NOTES ZOOTECHNIQUES

EL CUNILL

El consum de la carn de cunill de cada dia va amb augment, de tal manera, que podem dir, que és de primera necessitat sobre tot per la classe treballadora; per això i per la part econòmica de la seva explotació es precis que la rutina observada fins ara en la cria d'aquests animals, fassi lloc a altres mètodes i sistemes modernisats pel progrés de la ciència fills d'una metòdica i profitosa pràctica.

No tots els autors estan d'acort en quant a l'origen del animal objecte d'el nostre estudi i per tant son moltes les opinions que se tenen de la seva procedència.

La major part d'els naturalistes admeten que la primitiva patria d'els cunills va esser l'Europa d'el Sur ó l'Africa d'el Nort i que aprofitant aquella llunyana época en que l'estret de Gibraltar no era tal sinó que per aquest punt l'Europa i l'Africa, estaven unides, desde allà passaren a n'el nostre continent i segurament per la bona qualitat d'aliment qu'aquí trobaren i les bones condicions d'el clima se reproduiren i multiplicaren de tal manera que, segons diferents tradicions, s'atribueix a n'aquests animals que, en una de les seves invasions varen destruir els fonaments de les murades de Tarragona i varen devastar les Balears de tal manera que els seus habitants se varen veure amb la ne-

cessitat de demanar, a l'Emperador August tropes per destruirlos i que aquest va tenir l'oportuna idea de, en lloc de enviar soldats, fer amollar una guarda de fures.

Per el nostre propòsit l'origen d'els cunills no ens interessa més que per la deducció pràctica de que, el nostre clima es el més a propòsit per le seva cria ja que a Mallorca hi ha viscut en estat selvatge desde tant de temps enrra.

El cunill domèstic amb totes les seves raçes no es ni més ni manco que el cunill de camp, però que debut a n'el gènere de vida ha sufrít transformacions tan grosses a vegades, que pareix que se tracta d'animals d'especie diferent; a n'aquest animal en estat domestic sera a n'el que ens referirem a n'el curs d'aquest estudi ja que d'ell és d'el que més profit en treu l'home, perque segons diu un autor francès: "*no tan sols dona a n'els pobres treballadors carn amb la que alimentar-se, sino que també materia prima per la fabricació d'abric pel seu cap i per les seves mans.*" En lo que pertoca a l'utilitat que pugui tenir el cunill selvatge no ens hi volem aficar ja que res ens ha de llevar ni afagir, per a rribar a n'els fins que ens proposam.

R. N.

(Seguirà)

ESTAMPES D'AFRICA

El sol ja se va amagant darrera la murtanya que aquí en diuen *las palomas*, damunt ella hi onetja trionfant la bandera de Espanya; just abaix hi te la residencia el 1er. Quefe de la Circunscripció del Rif, l'Excm. Sr. D. Sebastià Pozas Perea. Un majestuós tocar de cornetes i tambors, manetjats amb molta soltura i gallardia per un piquet del Terci extranger, ens anuncia que se va a baixar la bandera; per aquí i per allà soldats més drets que un fús, saludant, fins que es baixada i ha desfilat el piquet. Més tart, tot segueix el seu curs normal. Costa amunt van pujant alguns camions de la Creu Roja, els quals, tots els horabaixes, a les 6, recorren els corters, per portar-s'en a l'Hospital, tot de fusta i besat per una mar tranquila i alegre formant la bella *cala Bonita*, els membres malalts i adolorits. Dins ell si respira un amor i una germanor que donen vida als pobres malalts que sofreixen aquí, lluny de ses families. Unes donzelles totes vestides de blanc amb un mantell negre dalt el cap i que'ls arriba fins als genolls, recorren les sales amb una amorositat tal, que ens recorden nn ser allunyat, el cor del qual batega al unisson del nostre: la nostra mare.

Al altre extrem del poblat, una altre playa hi jeu, tranquila i riolera; la playa de la Sebadilla. Tres barcasses enormes, totes de ferro i a les quals l'aigua del nostre mar s'entretén en rovellar-les, ens recorden la gesta gloriosa del desembarc d'Alhucemas. Pocs dies fa que el General descobrí una làpida, obsequi de la joventut Argentina, a la que morí gloriosa i triumfant, aquell desembre.

Més amunt i a unes vint passes de la playa, hi ha un regueró i pels costers, unes alambrades tanquen uns recintes sagrats; multituds de creus sembrades aquí i allà, guarden el somni dels qui, anys enrera s'entregaren en braços de la mort,

PANADERIA MODERNA

DE

JUAN MATEMALES

Diariament elabora: pá, panets i pastes de totes classes.

BON SERVICI, NETEDAT I ECONOMIA

Carré del Sol, 2.

Artá

A la una corregudes d'homes, nins i bísties.

A las quatra i mitja corregudes de cintes a la plassa i acte seguit concert de música per la banda local i després comensament del ball de boleros per algunes parelles esternes amb les «xeremies».

L'animació era molta i la feu augmentar a les hores una notícia importantíssima que encare que descreguda tot d'una, tengué més tart plena confirmació. El *truu* se dirigia presurós amb la música davant davant cap a Ca S' Hereu per tributar carinyosa rebuda a la Banda del cuiracat «Jaume I» fondejat dins la nostra badia. No tardaren en arribar amb automòvils enviat a Cala Bona per el batle D Juan Nebot, molta oficialitat i músics de dita unitat de guerra que com se sab forma part de l'esquadra que aquests dies maniobra per les costes de Mallorca.

Després de saludats els marins recents arribats, amb un ¡viva! a l'esquadra espanyola, la Banda Militar convenientment col·locada demunt el terradet i enrevoltada de públic embadalit, ens deixà sentir un selecte nombre de toques, resultant un animadíssim fi de festa com no esperavem.

Es de justícia espresar la satisfacció que causà al públic la vinguda inesperada d'aquests marins que amb el seu blanc uniforme i franc bon humor realsaren la festa.

La nostra més cordial enhorabona al Sr. Batle D. Juan Nebot, a quines gestions podem agrair l'haver tengut per unes hores hostes de l'Armada espanyola.

DE CA NOSTRA

El camí de les coves.—Està a punt d'acabar-se aquest important camí; s'ha feta ja la consolidació del tros vell i se va activant la del nou. Comensarà a esser hora de que, per part dels interessats, que son tots els de la comarca, se faci activa propaganda per fer arribar a orelles dels turistes que, les Coves d'Artá són qualca cosa millor que les altres de Mallorca i al venir aquí, els turistes, no deixaran de visitar altres de les nostres bel·leses que com Calarretjada, tenen més atractiu que certes garriguetes sense raçer i on el sol de l'estiu sofregeix els qui les passetgen.

A Calarretjada.—Són bastantes ja les famílies d'aquí i de fora que s'han trasladades a les delicioses platges de Calarretjada per passar-hi els mesos d'estiu.

La font de la Plaça.— Si bé no està encare acabada d'arreglar la ornamentació de la plassa, fa dies que la bomba funciona i proveeix d'aigua fresca al vesindari.

Els telèfons.— Dies passats va esser a la nostra vila un empleat de la Companyia Telefónica Nacional per tal de pendre notes per la instal·lació de la xerxa telefónica. Ens digué que es molt provable que dins un mes, els operaris que van montant la línia, arribin a Artá. Així tenim la satisfacció d'enterar an els nostres lectors d'una notícia agradable per el progrés que representa una millora com aquesta.

Obres municipals.— Els caminers del municipi han acabat d'arraglar l'asera de la Plasetta del V. P. Antoni Llinás que com se sap es la plassa de abastiment.

L'aigua.— Com era d'esperar la seca persistent d'aquest any, ha repercutit a la font de Son Calletes que es la que proveeix la vila i en conseqüència s'ha hagut de establir torn, perquè tots els abonats se puguin proveir de l'aigua necessària per els seus menesters.

Benvenguts.— De Barcelona han arribat per pasar l'estiu entre nosaltres els esposos Galiano.

Bon viatge.— Han sortit per Barcelona on passarán una mesada el nostres bons amics En Juan Payeras, En Medi Mon i En Jusep Segarra.

ELS CAVALLS PARES.— La para da de reproductors que mana el cabo Miquel Rudrigues després de passar el temps reglamentari a la nostra vila ha tornada a la seva base.

COL·LECIO POPULAR "Les ales esteses".— Hem rebut l'anunci d'aquesta nova col·lecció popular que's publica a Barcelona, la qual vendrà a enriqueir la ja abundosa Bibliografia

Catalana. Sortiran els toms cada quinze dies esseent el seu preu assequible a totes les bones ja que oscilarà entre cinquanta centims i una pesseta. En el prospecte anunciador convoca un Concurs novel·lista amb importants premis, i fa a sebre que un criteri per demés ample i eclèctic presidirà el seu treball.

Acabam de rebre el primer tom "Marines" de Victor Catalá autor prou conegut perquè en fessem cap presentació. Es recomenable.

Deim aixó, perquè conseqüents amb el nostre criteri, consideram perillós alló del ample i eclèctic i rebutjarem tot alló que no s'ajusti be a la moral catòlica.

Rafel Sastre (a) Vergé PINTOR

Ofereix els seus servicis

Especialitat en automòvils

i carretons

reproduccions i retrats

C. de la Sombra-ARTA

La Caixa de Pensions

Durant el passat mes de Maig la **Caixa de Pensions per els Vells i d'Estalvis** ha rebut per impositcions 22.185.160 pessetes i ha pagat per diferents conceptes 20.653.279 pessetes, resultant una diferència a favor de les impositcions de 1.531.881 pessetes.

El 31 del referit mes el saldo d'operacions de la **Caixa de Pensions per els Vells i d'Estalvis** pujava a 346.276.313 pessetes, de les quals corresponen 284.213.101 a Estalvis a la Vista; 12.640.166 a Estalvis Diferits; i 49.422.946 a Asseguraments Socials.

En el mes citat va abonar 432 subsidis de Maternitat per valor de 21.600 pessetes, concedits a les mares obreres que han acreditat estar inscrites en el Regim de Retirs Obrer i haver complit les demés condicions. A obrers que han arribat a n'els 65 anys la **Caixa** ha pagat 48.475.63 pts. i 9.100 en concepte de bonificacions extraordinàries, concedides a 23 vellets majors de 65 anys, procedent del recàrreg sobre les transmissions de bens entre parents desde el quint grau o entre persones no parentes.

FÁBRICA DE FIDEUS

i tota classe de pastes alimentícies

d'En

NICOLAU CARRIO DALMAU

Carré de Palma, n.º 48

Preus sens competència

No descuideu de Visitar la nostra casa

En ella hi trobareu tot lo necessari per satisfer el gust més refinat.

Xampany, vins, licors, conserves, dolços, chocolates, bombons, galletes, embutits, jamón, formatges,

::: fruites i hortolisses de totes classes :::

* barquillos i torrons *

Se serveixen LUNCHS amb prontitut i perfecció

Gran Colmado L'ESPERANÇA

PLASSETA DEL MARXANDO, 3 ::: ARTA

AGENCIA DE ARTA A PALMA
I VICEVERSA DE
ANTONI GILI (A) COMUNA

SERVICI DIARI EN PRONTITUT I ECONOMIA
DE PREUS

ENCARREGS A DOMICILI

Palma -- Banch de S'oli, 24

DIRECCIO: Artá--Can Comuna Centro

GRANJA BARCINO

PER TOTA CLASSE D'AVIRAM DE RAÇA
CUNIS, COLOMS, ALIMENTS ESPECIALS
PER POLLS, I PONEDORES, INCUBADORS,
ANELLES, PLANS I CONSULTES.
--H) CONSELL-MALLORCA--

ALMACENES MATONS

DE
RAFAEL FELIU BLANES

CALLE DE JAIME II n. 39 a 149

Palma de Mallorca

SASTRERIA PARA SEÑORA

Y CABALLERO

ARTICULOS Y NOVEDADES
PARA VESTIR DE TODAS CLASES

Panaderia "VICTORIA"

(ES FORN NOU

DEN

Miquel Roca Castell

A sa botiga heu trobareu sempre: pan, panets, galletes, bescuits, rollèts, i tota clasa de pasticeria.

Se serveix a domicili.

Netedat, prontitut i economia

Carrer de Palma 3 bis. ARTA

Royal Fruit

Beguda exquisita, elaborada amb extracte de fruites. Proveu-le, és deliciosa.

GASSEUSES Y SIFONS

Fabricant:

M. MUNTANER FLAQUER,

representant del acreditat XAMPANY D'OR.

Fábrica i despaig:

PLASSETA DES MARXANDO. Artá

EN JAUME PICO

(A) ROTCHET

té una Agencia entre Artá, Palma i Capdepera i heiva cada dia.

Serveix amb prontitut i seguredat tota classe d'encàrregs.

Direcció a Palma: Harina 38. An es costat des Centro Farmacèutic.

Artá: Palma n.º 3.

Tienda Vicens
PRECIOS FIJOS Y MUY REDUCIDOS

EN

Tejidos

y toda clase

Merceria

de

comestibles

Perfumeria

SE VENDEN MAQUINAS DE COSER

PFAFF E IMPERI

y toda clase de instrumentos

J V. CALLE DE A. BLANES 38

Automòvils de lloguer

DELS GERMANS

SARD (A) TERRES

A cada arribada de tren van a l'Estació. Tenen servici combinat amb el Ferrocarril.

Excursions a Ses Coves, Calarratjada i demés punts de Mallorca a preus convenguts.

DIRIGIRSE:

Carré d'En Pitxol n.º 8.

Id Son Servera n.º 29

ARTÁ.

NAUMAN
MAQUINAS PARA
COSER Y BORDAR

La Fábrica más grande de Máquinas para coser y bordar del continente.

(MARCA ALEMANA)

DEPOSITARIO EXCLUSIVO EN ARTÁ

CAN GANANSI